

Notatka ze spotkania Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych

– 25 września 2007 r.

Uczestnicy spotkania:

Joanna Jamroziak, BRPO, Andrzej Kopeć, Polski Związek Głuchych, Krystyna Mrugalska, Polskie Stowarzyszenie Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Andrzej Czajkowski, UNDP, Jan Szczyciński, UNDP, Krzysztof Maśliński, Polskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego, Zbigniew Targański, Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, Edyta Czarnocka, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Andrzej Szatach, Ogólnopolska Federacja Organizacji Osób Niepełnosprawnych, Piotr Pawłowski, przewodniczący Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji, Ireneusz Białek, Uniwersytet Jagielloński, Magdalena Ziemnicka, Uniwersytet Jagielloński, Anna Woźniak Szymańska, Janusz Kochanowski, RPO, Kazimierz Czaplicki, Szef Krajowego Biura Wyborczego, Mirosław Wróblewski, BRPO, Marta Kukowska, BRPO.

Plan spotkania

1. 12.30 – 13.00 omówienie spraw organizacyjnych – propozycja zasad jakim będzie się kierować Zespół,
2. 13.00 – 15.00 **prawa wyborcza oraz ich realizacja przez osoby niepełnosprawne** – wystąpienia Kazimierza Czaplickiego, Kierownika Krajowego Biura Wyborczego, Mirosława Wróblewskiego, Dyrektora Zespołu Prawa Międzynarodowego i Konstytucyjnego w BRPO oraz **dyskusja** i omówienie działań Zespołu w tym obszarze.

Ad. 1. Zespół jednogłośnie przyjął projekt Regulaminu (Regulamin w załączniku).

Ad. 2. Na spotkaniu gościliśmy: **Janusza Kochanowskiego, RPO, Kazimierza Czaplickiego, Kierownika Krajowego Biura Wyborczego** oraz **Mirosława Wróblewskiego, Dyrektora Zespołu Prawa Międzynarodowego i Konstytucyjnego w BRPO**. Przedmiotem dyskusji była kwestia realizacji praw wyborczych przez osoby niepełnosprawne.

Postulaty i wnioski dotyczące tematu spotkania:

1. postulat aby PKW zwróciło większą uwagę na dostosowanie prawa wyborczego oraz lokali wyborczych z uwagi na różne rodzaje niepełnosprawności. Obecne regulacje skupiają się na niepełnosprawności jedynie ruchowej (K. Mrugalska).

2. zwrócenie uwagi na dostosowanie lokali wyborczych. Często dostosowanie oznacza np. to, że wejście do lokalu znajduje się z drugiej strony budynku, a podjazd to po prostu zwykła deska (A. Szatach).
3. poruszono kwestię tzw. „komisji lotnych”, które wśród osób nie zainteresowanych problemem budzą podejrzenia o nadużycia (K. Mrugalska, A. Szatach).
4. osoby niewidome są w trakcie wyborów całkowicie dyskryminowane (I. Białek). Kwestia ta dotyczy również osób starszych oraz niedowidzących.
5. Polski Związek Niewidomych podejmował tą sprawę bardzo szeroko – sprawa dotyczyła między innymi przelewów bankowych.

Spotkanie z Kazimierzem Czaplickim, Kierownikiem Krajowego Biura Wyborczego

1. Rzecznik Praw Obywatelskich wielokrotnie występował do poszczególnych Marszałków Sejmu RP w sprawie regulacji prawa wyborczego. Podczas najbliższych wyborów pracownicy BRPO będą kontrolować wybrane losowo lokale wyborcze pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych (dr Janusz Kochanowski).
2. Wg. rozporządzenia MSWiA 1 lokal dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych powinien przypadać na 15.000 mieszkańców. W 2007 r. odnotowano dostosowanie 5,6 tys. lokali wyborczych (około 21 proc.) (Kazimierz Czaplicki).
3. Poruszenie kwestii głosowania przez Internet (dr Janusz Kochanowski)
4. Krajowe Biuro Wyborcze podjęło już działania dotyczące wprowadzenie centralnego rejestru wyborców (Kazimierz Czaplicki).
5. Od 5 lat w Wielkiej Brytanii prowadzone są badania nad alternatywnymi formami głosowania. Jak dotychczas za najlepsze rozwiązanie uznano głosowanie korespondencyjne. W Estonii, w której z informatyzowanych jest około 80 proc. gospodarstw domowych, zaledwie 3 proc. uczestników wyborów skorzystało z możliwości głosowania za pośrednictwem Internetu (Kazimierz Czaplicki).
6. PKW zwraca się do władz gmin (apel dostępny na stronach PKW www.pkw.gov.pl) z prośbą o udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym, przynosi to pewne skutki (Kazimierz Czaplicki).
7. Poruszono również kwestię tzw. „latającej” urny, w Polsce poza głosowaniem w szpitalach ta forma nie jest stosowana (Kazimierz Czaplicki).
8. Rzecznik zapowiedział zorganizowanie konferencji prasowej dotyczącej prawa wyborczego osób niepełnosprawnych (dr Janusz Kochanowski).
9. Poruszono również kwestię prezydenckiego projektu dotyczącego głosowania osób mieszkających za granicą oraz głosowania przez pełnomocnika (M. Wróblewski).

10. Posuszono kwestię określenia warunków dostosowania lokalu wyborczego. Co to znaczy dostosowany lokal wyborczy? (P. Pawłowski).
11. Apel do społeczeństwa o pomoc osobom niepełnosprawnym w akcie wyborczym oraz o określenie standardu jaki lokale powinny spełniać (K. Mrugańska).
12. Poruszono kwestię ujednoczenia ordynacji wyborczych (M. Wróblewski).

Podsumowanie:

1. kolejne spotkanie zespołu będzie częściowo poświęcone tematyce wyborczej,
2. termin kolejnego spotkania to 13 listopada, godzina 12.00

Opracowanie
Marta Kukowska
Wydział komunikacji Społecznej BRPO